

KANTONALNI SUD U BIHAĆU
Broj: K-2/02-RZ
Bihać, 20.12.2002.godine

Pravosnažno 16.10.2003. godine.
Presudom Vrhovnog suda F BiH broj KŽ-148/03 od
16.10.2003. godine potvrđena prvostepena presuda.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Bihaću u vijeću sastavljenom od sudije Sarač Nizane kao predsjednika vijeća, sudije ovog suda Čoralić Bahre, te sudija porotnika Kulenović Namke, Salihović Zejne i Ramić Esada kao članova vijeća, sa zapisničarem Zulić Mufidom, u krivičnom predmetu protiv optuženog Rizvić Zuhdije zbog krivičnog djelatni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144 preuzetog KZSFRJ, postupajući po optužnici Višeg tužioca iz Bihaća br. Kt:314/95 od 21.02.1996.godine, nakon održanog usmenog glavnog i javnog pretresa, u prisutnosti optuženog Rizvić Zuhdije i njegovog branioca advokata Semanić Mehmeda te zamjenika Kantonalnog tužioca Asima Džafića, dana 20.12.2002.godine je donio i javno objavio slijedeću

PRESUDU

Optuženi

RIZVIĆ ZUHDIJA zv. "Zuhdo" sin R. i majke A. rođene O., rođen 16.09.1969.godine u selu P. općina V.K., gdje i prebiva, ..., državljanin ..., oženjen, otac 3 mldb. djece, pismen, sa završenom O.Š. vojsku služio, vodi se u VE pri općini V.K., nalazi se u pritvoru,

KRIV JE

Što je:

Dana 25.maja 1995.godine između 10 i 11 h u mjestu P.1 općina V.K. kao pripadnik snaga Narodne odbrane tzv. APZB, vojne jedinice "Golubovi", nakon zarobljavanja pripadnika 5. korpusa Armije BiH M.I., kršeći pravila međunarodnog prava iz čl.3 st.1 tač.1-a i čl. 13 Ženevske konvencije o ratnim zarobljenicima iz 1949.godine, tako što je nakon fizičkog zlostavljanje M.I. od strane Odobašić Mustafe, zamjenika komandira te vojne jedinice, pa kada je zarobljeni M.I. počeo trčati kako bi pobjegao i izbjegao takvo zlostavljanje, za kojim je pucano od strane pripadnika Narodne odbrane, zatim ranjen i nemoćan ležao na zemlji, na naredbu Odobašić Mustafe da ubije ratnog zarobljenika M.I. koji je ležao na zemlji, prišao M.I. i iz neposredne blizine iz automatske puške ispalio jedan metak u predio srca, od kojih povreda je ovaj i podlegao na licu mjesta,

Čime je počinio krivično djelo-ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl. 144 preuzetog KZSFRJ, pa se temeljem istog zakonskog propisa uz primjenu čl.33 i 34 KZFBiH.

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 7 (SEDAM) GODINA I 4 (ČETIRI) MJESECA

Temeljem čl.48 st.1 KZFBiH u izrečenu kaznu zatvora, optuženom se uračunava vrijeme koje je proveo u pritvoru od 24.08.1995.godine pa nadalje.

Temeljem čl. 101 st.1 ZKP-a oštećena se obitelj M. sa svojim imovinsko-pravnim zahtjevom upućuje na parnicu.

Temeljem čl.91 st.1 ZKP-a optuženi je dužan sudu nadoknaditi troškove kaznenog postupka u iznosu od 223 KM i paušal sudu u iznosu od 200 KM.

Temeljem odredaba iz čl.348 st. 1 i 7 ZKP-a protiv optuženog se određuje pritvor koji se ima računati od dana 20.12.2002.godine kada je presuda objavljena i može trajati do pravomoćnosti presude, ali najduže dok ne istekne vrijeme trajanja kazne izrečene u prvostepenoj presudi.

O b r a z l o ž e n j e

Viši tužilac iz Bihaća optužnicom br.Kt-314/95 od 21.02.1996.godine stavio je na teret optuženom Rizvić Zuhdiji izvršenje krivičnog djela - ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl.144 preuzetog KZSFRJ, te s obzirom na razdvajanje postupka u odnosu na druge optužene ovom optužnicom, Kantonalni tužilac iz Bihaća je prilagodio činjenični opis optužbe iz tačke 1. u odnosu na optuženog Rizvić Zuhdiju i kod takve optužnice ostao do kraja glavnog pretresa, predlažući da se optuženi oglasi krivim i osudi po zakonu.

Oštećena obitelj M. (supruga unesrećenog i brat) također predlažu da se optuženi oglasi krivim i osudi po zakonu, te potražuju imovinsko-pravni zahtjev koji nisu mogli konkretizirati, pa su se iz tog razloga uputili na parnicu.

U svojoj odbrani datoj u toku cjelokupnog postupka, optuženi u više navrata mijenja svoj iskaz, na taj način nastojeći od sebe otkloniti krivičnu odgovornost, te ističe da iskaz dat u istrazi u 1995. godini ni u kom slučaju ne priznaje, jer je dat pod prisilom od strane policije.

Ističe sada da se dobro sjeća tog događaja, daje bio 26.05.1996 godine. On je bio pripadnik jedinice "Golubovi" NO APZB i toga dana je bila velika ofanziva. Nalazili su se na lokalitetu Žute zemlje zv. P.1 kod B.B.. Osim njegove jedinice bilo je pripadnika i drugih jedinica i bilo ih je dosta. Misli daje tom prilikom bio zarobljen samo M.I. pripadnik 5 Korpusa. Sjeća se da su M. na ruke stavili lisice i to Rifetov (Odobasić Mustafa), a zajedno s Rifetovim i ostali su sa istoga počeli skidati uniformu i premetati ga. On je sjedio na jednom panju na udaljenosti 4-5 m i htio sebi skuhati kafu kada je začuo neke krike, valjda su tukli tog I. (on to nije vidio, pravo da kaže nije ga ni interesiralo). Vidio je u jednom momentu da ovaj I. bježi niz brinu prema nekim kupinama. Za njim su gotovo svi počeli pucati i on je vidio kada je I. bočno pao u kupine.

Tada mu je Rifetov (Odobasić) koji je bio zamjenik komandira čete "Golubovi" naredio da siđe dolje do zarobljenika i da ga dovede živa ili mrtva. Sa njim je bilo još par mladih vojnika kojima ne zna imena. Kada je sišao dolje vidio je da isti leži bočno, a iza njega je ostao trag krvi "ko da je zaklano tele" i odmah je vidio da je mrtav. Kada je došao gore rekao je Rifetovom daje čovjek mrtav, a on je opet naredio da se isti dovede živ ili mrtav i da mu se sa ruku skinu lisice. On je znao da se sa Rifetovim ne treba igrati, jer bi on ubio vlastitog oca, kamo ne bi njega, pa se morao vratiti ponovo na lice mjesta događaja. Morao je pucati i on je opalio jedan metak u zemlju, "jer šta imam pucati u mrtva čovjeka, ne bih u živa, kamo li u mrtva" i kad se vratio na pitanje Rifetovog jel ga ubio, rekao je da jeste jer ga se bojao. Uporno tvrdi da je unesrećeni M. već bio mrtav.

Ističe da je nevin i moli sud da ga oslobodi optužbe, da je u KPZ-u Zenica radio u vanjskom paviljonu u trafici, da je koristio sve pogodnosti, godišnje odmora i uvijek se redovno vraćao u zavod.

Sud je proveo dokazni postupak u kojem su saslušani svjedoci: S.Ć., P.E., M.S. (brat unesrećenog), M.Z. (supruga unesrećenog), M.N., S.I., Č.H., D.S., te D.E., uz suglasan prijedlog stranaka pročitani iskazi ranije saslušanih svjedoka i to M.H., I.H., M.H.1, M. R., A.D., D.M., S.V., S.N., D.Z., P.A., H.R. i M.M., pročitano rješenje o određivanju pritvora od 28.08.95.godine, iskaz vještaka - ljekara Rakočević dr. Miroslava, dopis komande 5. Korpusa od 07.11.1995.godine o pogibiji unesrećenog M., dopis Geodetske uprave od 05.09.1995.godine iz kojeg je vidljivo da optuženi nije upisan kao posjednik u katastarskom operatu, izvod iz KE za optuženog (do sada neosuđivan), odobrenje tužioca Međunarodnog suda u Hagu, gdje je slučaj optuženog Rizvić Zuhdije svrstao u "A" kategoriju, a prema standardnim oznakama, odnosno da ima dovoljno dokaza za osnovanu sumnju da je optuženi počinio ozbiljno kršenje međunarodnog humanitarnog prava.

Nakon provedenog dokaznog postupka, cijeneći svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, sud je zaključio da je optuženi Rizvić Zuhdija izvršio označeno krivično djelo-ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl.144 preuzetog KZSFRJ u vrijeme, na mjestu i na način kako to piše u izreci ove presude.

Naime, prilikom utvrđivanja bitnih i odlučnih činjenica i donošenja zaključaka o istima, sud je pošao od činjenice da je nesporno da je optuženi bio pripadnik jedinice "Golubovi" NO APZB, daje bio prisutan dana 25.maja 95 godine u reonu P.1 općina V.K. kada je zarobljen borac Armije BiH-pripadnik 5 korpusa M.I., daje isti vidio kada je nakon maltretiranja ostalih pripadnika NO APZB, unesrećeni počeo bježati, a većina njih za njim počela pucati, i vidio je kada je unesrećeni pogođen pao u kupine "niz brinu".

Ove nesporne činjenice sud utvrđuje na osnovu iskaza samog optuženog te saslušanih svjedoka S.I., Č.H., D.S., M.N..

Naime, isti svjedoci potvrđuju da su bili na licu mjesta u reonu P.1 kad je zarobljen M.I., da je isti maltretiran od strane pripadnika NO APZB da je počeo bježati te da su gotovo svi za njim pucali, a da je tu na licu mjesta bio i Rizvić Zuhdija.

Što se tiče ovih činjenica tu za sud nije bilo apsolutno nikakvih nejasnoća i sud ih smatra utvrđenim. Sporno je da li je optuženi nakon što mu je zamjenik komandira jedinice Odobasić Mustafa zv. "Rifetov" naredio da siđe dolje i ubije zarobljenog M., odnosno da ga dovede živog ili mrtvog, isto to i izvršio.

Analizirajući dalje odbranu optuženog i iskaze saslušanih svjedoka, ovaj sud izvodi zaključak:

Odbrana optuženog je kontradiktorna i usmjerena na to da isti od sebe otkloni bilo kakvu odgovornost prenoseći svu krivicu na "Rifetovog" kao nadređenog. Optuženi u više navrata mijenja svoj iskaz, međutim cijeneći njegovu odbranu i iskaze svjedoka, sud dolazi do zaključka daje isti izvršio označeno krivično djelo.

Tako svjedok M.M. ističe da je optuženi unesrećenom I. skinuo zlatnu burmu, te da je isti kada je sišao do unesrećenog u istoga ispucao nekoliko metaka u grudni koš, a i sam Zuhdija je to kasnije pričao.

Također ovaj svjedok ističe da se sa mjesta gdje je ležao ranjeni zarobljenik, zbog konfiguracije terena, nisu mogle vidjeti njihove starješine - komandiri. Svjedok E.R. ističe da mu je sam optuženi Zuhdija to pričao, a svjedok P.A., da kada je unesrećeni zarobljenik ranjen ležao, po nagovoru "Rifetovog" optuženi je prišao unesrećenom i u pravcu istog ispalio metak, koji navodno nije pogodio unesrećenog.

Saznanja svjedoka D.E. i M. o odnosnom događaju su posredna, jer su od svjedoka E. i Š. saznale da je M. ubio optuženi Rizvić, te daje istom otkinuo prst i uzeo burmu.

I sam optuženi je u svom ranijem iskazu istakao da je po naređenju "Rifetovog" morao pucati jer ga se strašno bojao (on bi ubio i vlastitog oca, a kamoli ne njega), a i sam zarobljenik ga je molio da ga ubije, i on smatra da je postupao "humano" ("pa da se čovjek ne pati").

Brat unesrećenog M.S. je po saznanju za ubojstvo svoga brata I., istog nakon 3-4 dana pronašao u reonu P.1. Tijelo je bilo golo i nalazilo se kraj jednog jarka, odnosno bio je samo u gaćicama. Na istom su bile vidljive mnogobrojne povrede i on je na obe podkoljenice i nadkoljenice, kao i na nadlakticama obje ruke primjetio kako je muskulatura isječena kao nožem ili žiletom.

Na leđima je imao jednu veliku crnu ranu kao i u ustima, izbijene zube, nedostatak jednog uha, te slomljen prst sa kojeg je nedostajao vjenčani prsten (burma).

Temeljem naprijed navedenih činjenica, ovaj sud nalazi daje optuženi Rizvić Zuhdija kao pripadnik jedinice "Golubovi" NO APZB, suprotno odredbama čl. 3 st. 1 tač.1-a i čl. 13 Ženevske konvencije o ratnim zarobljenicima iz 1949. godine svjesno ubio zarobljenog i nemoćnog pripadnika strane u sukobu (borca 5. korpusa), odnosno postupao sa direktnim umišljajem jer je bio svjestan što čini i htio je to činjenje, odnosno ubojstvo M.I., (ranjenog i nemoćnog) čiji život se i štiti blanketnom normom Međunarodnih propisa, a koja predstavlja objektivno obilježje bića krivičnog djela za koje je ovom presudom i oglašen krivim.

S obzirom da je isti krivično odgovoran sud mu je i odmjerio kaznu u granicama propisanim zakonom, u trajanju od 7 godina i 4 mjeseca.

Prilikom odmjeravanja kazne sud je uzeo u obzir sve otežavajuće i olakšavajuće okolnosti, koje utiču na to da kazna bude manja ili veća.

Sud na strani optuženog nije našao osobito otežavajuće okolnosti.

Od olakšavajućih okolnosti sud optuženom uzima u obzir činjenicu da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio mlad čovjek, da je porodičan, oženjen, otac 3 mladb.djece, do sada neosuđivan, niska opća naobrazba, daje u fazi istrage priznao odlučne činjenice koje su olakšale rad suda, da je zatvorska kazna na koju je bio osuđen (u prijašnjem postupku) u dovoljnoj mjeri uticala na istog da shvati značaj učinjenog, te pozitivno u pogledu njegove resocijalizacije, njegovo ponašanje u KPZ- u Zenica, gdje je koristio sve pogodnosti, (izlaske, vikende, godišnje odmori), njegovo iskreno kajanje na sudu (optuženi je u više navrata plakao), pa je sve te okolnosti sud uzeo u obzir te optuženom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina i 4 (četiri) mjeseca, te da je ista prava mjera za izvršeno krivično djelo koja odgovara stepenu društvene opasnosti, kako optuženog, tako i djela koje je izvršio i da će se sa istom postići svrha kažnjavanja propisana odredbama čl.33 i 34 KZFBiH.

Temeljem čl. 48 st.1 KZFBiH u izrečenu kaznu zatvora, optuženom se uračunava i vrijeme provedeno u pritvoru od 24.08.95.godine pa nadalje.

Oštećena obitelj M. se sa svojim imovinsko-pravnim zahtjevom upućuje na parnicu (čl. 101 st.1 ZKP-a).

Optuženi je dužan sudu nadoknaditi troškove kaznenog postupka u iznosu od 223 KM i paušal sudu u iznosu od 200 KM (čl.91 st.1 ZKP-a).

Temeljem odredaba iz čl. 348 st.1 i 7 ZKP-a protiv optuženog se određuje pritvor koji se ima računati od dana 20.12. 2002.godine kada je presuda objavljena i može trajati do pravomoćnosti presude, ali najduže dok ne istekne vrijeme trajanja kazne izrečene u prvostepenoj presudi.

ZAPISNIČAR
Zulić Mufida

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Sarač Nizana

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od dana prijema iste, a podnosi se Vrhovnom sudu FBiH u Sarajevu u dva primjerka, putem ovog suda.